

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljyeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre 300 D Negyedévre 75 D Félévre 150 D Havonta 37 D	

A carigrádi görög patriarcha ügye.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 2.

Dimitrije patriarcha ma délelőtt felkereste Pasity miniszterelnököt a carigradi görög patriarcha érdekében. A carigradi görög patriarchát a török kormány tudvalevőleg kiltotta Konstantinápoly és egyáltalán Törökország területéről. A kiserentente hír szerint együttes állásfoglalásra készül ebben az ügyben. Dimitrije patriarcha azért járt Pasity miniszterelnöknél, hogy rábírja arra a kormányelnököt, hogy az SHS állam jelentse be tiltakozását a görög patriarchát ért sérelem miatt.

Jóváhagyták Becskerek város választói névjegyzékét.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek, febr. 3.

Becskerek város választói névjegyzékét — mint megirtuk — még a múlt hét elején átadták a becskerek-i törvényszéknek felülvizsgálás és hitelesítés céljából.

A tizenkét vaskos füzet anyagának felülbírlásával tegnap készült el a törvényszék és mivel a jegyzékeket a választási törvény előírásának megfelelően találta, megadta a kért jóváhagyást. A megerősített listákat még a tegnapi nap folyamán visszaadták a városnak, ahol azokba bárki betekintést nyerhet.

A törvényszék munkája, mint jeleztük, kizárólag arra terjedt ki, hogy megállapítsa, hogy mindazok akik korábban benne voltak a választói névjegyzékekben, az új csoportosítás alkalmával nem maradtak-e ki a szavazók névsorából. A város területén lakó választójogosultak eddigelé ugyanis négy jegyzékben voltak csoportosítva, az állami bizottság utasítására azonban a szavazók számának megnövekedése folytán nyolc új helyiséget szerveztek és így szükség volt a szavazók utca szerinti beosztására.

TÖZSDE

Február 2.

Beograd. (Zárlat.) London 295, Páris 336-10, Newyork 61-45, Genf 1189, Szaloniki 105, Milánó 257-30, Prága 182-57, Berlin 14-70, Bécs 0869, Bukarest 31-90, Budapest 0860, Amsterdam 248-25.

Népgyűlések mindenfelé.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 2.

Az utolsó két nap eseményei is a heves politikai harc jegyében folytak le. A pártok közötti ellentét egyre fokozódik és így várható, hogy a választási harcok az utolsó négy-öt napban még hevesebbek lesznek és összetűzésekre fog vezetni.

Az agitáció teljes lázzal folyik. A tegnapi napon, mint a választás előtti utolsó vasárnapon mindenfelé az országban népgyűlések voltak és egyes helyeken összetűzések is. Egyes helyeken a hatóság pedig nem engedélyezte a gyűléseket, mert tartottak tőle, hogy nagyobb összetűzésekre fog vezetni. Erdekes, hogy ezek a heveskedések főleg a vidéken történnek. Beogradban eddig minden népgyűlés a legkisebb incidens nélkül folyt le.

A választási harcokból a vezető politikusok is ugyancsak kivették a részüket. Egyszerűen Pasies miniszterelnök nem vett aktív részt magas korára való tekintettel a vidéki agitációs utakon. Az egész választási harc alatt Pasity miniszterelnök tegnap beszélt először népgyűlésen. A radikális-párt ugyanis tegnap

délelőtt tartotta naggyűlését Beogradban.

A miniszterelnök beszédében kifejtette a mostani politikai helyzet és a választások közötti okozati összefüggést. Foglalkozott a Radics-párt politikájával, amelyről kijelentette, hogy csak létszólagos hívei a megegyezésnek, valójában nem tértek el azonban államellenes politikájuktól, amit bizonyít a szövettel kötött megegyezésük.

Tegnap délelőtt a független demokraták is népgyűlést tartottak Beogradban a Szlávijában. Délután ugyancsak a Szlávijában a Davidovity-párt tartott népgyűlést.

Jelentette a Torontál, hogy vasárnap Zagrebben a Davidovity-párt ugyancsak népgyűlést hirdetett, amelyet azonban a hatóság nem engedélyezett. A gyűlés betiltására az adott okot, hogy Davidovityék szombati megérkezése alkalmával az ellenzéki választók és az Orjúnások között kisebb incidens támadt és így tartottak tőle, hogy a gyűlésen esetleg nagyobb összetűzés támadhat.

Az ellenzéki csoportok vezetői így csak konferenciát tartottak a Pallas szállóban, amelyen megtárgyalták a választás napján követendő eljárásukat.

Az év végével megszűnik a becskerek-i zárda elemi iskolája.

Vissavonták a rendeletet, mely az intézet azonnali betiltását rendelte el.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek, febr. 3.

A közoktatásügyi minisztérium a napokban rendeletileg megszüntette a becskerek-i Miasszonyunkról nevezett iskolánövérnek elemi iskoláját. Rendelkezésének indokolásában kimondja, hogy régebbi határozatának megfelelően igyekszik fokozatosan megszüntetni a magán- és egyházi kezelésben levő intézeteket. A magán és egyházi tulajdont képező iskolák további engedélyezésére azért nincs szükség — mondja a döntés — mivel kellő számú állami iskola van, amely teljesen kielégíti a szükségletet. A rendelet Becskerekben nagy feltűnést keltett, annál is inkább, mert az iskola szeptemberben zavartalanul megünnepelt és a betiltó határozat most az év kö-

zépén, teljesen váratlanul érte az érdekelteket és a tanerőket egyaránt.

A iskola megszüntetését elrendelő határozat visszavonása érdekében illetékes helyen intervenáltak és kérték, hogy legalább az év végéig engedélyezzék az intézet működését. A közbenjárás eredménnyel is járt, amennyiben utasítás érkezett a becskerek-i tanügyi hatóságokhoz, amelyben a közoktatásügyi minisztérium közli, hogy az előadásokat újra engedélyezi és a zárda elemi iskolájának az év végéig megadja a működési engedélyt.

A tanév befejeztével tehát megszűnik az elemi iskola, melynek növendékei az állami elemi megfelelő osztályaiba iratkozhatnak át.

A pirosi jegyző irányítja a választási agitációt.

— A „Torontál” tudósítójának távirata

Noviszád, febr. 2.

Piros községben a Délbácska című noviszádi magyar napilap ma a magyar pártot támogató propagandaszámot osztogattatott. A községi jegyző emiatt önhatalmulag tíz embert letartóztatott és ezek közül négy magyar polgárt rettenetesen összeveretett. A súlyosan sérült egyének hozzátartozói följelentést tettek a községi jegyző ellen, a Magyar Párt elnöki tanácsa pedig táviratilag tiltakozott a belügyminiszternél a pirosi jegyző erőszakoskodása miatt.

Harminchat aláírást töröltek a Radics-párt felsőbbánsági listájának ajánlói közül.

— A „aldírók” szerint hamisították neveiket.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek, febr. 3.

Banatskideszpotovac (Ernöháza) községből tegnap harminchat ernesztováci földműves járt Becskerekben, akik tiltakoztak az ellen, hogy a horvát paraszt köztársasági-párt listáján ajánlóként szerepeljenek. Kihallgatásuk során kijelentették, hogy a lista aláírói közé tettek és beleegyezésük nélkül vették fel őket és ez ellen a leghatározottabban tiltakoznak. Vallomásukról jegyzőkönyvet vettek fel és azt felterjesztették a kikindai törvényszéknek azzal a kérelemmel, hogy a nevezeteket töröljék az ajánlók névsorából. Ezzel egyidejűleg a harminchat földműves nevében feljelentést tettek ellen harminchat rendbeli hamisítás büntette címén.

A kikindai törvényszék a választói törvény értelmében törli a harminchat aláíró nevét a Radics-párt listájának ajánlói közül, egyúttal pedig felhívja a képviselőjelöltek névsorát és ajánlóját átnyújtó párt megbizottakat, hogy öt napon belül adjanak be a töröltek helyébe harminchat új aláírást, különben kénytelen a korábbi határozatot megváltoztatni és a listát utólag megsemmisíteni. Ilyenformán könnyen lehetséges, hogy a Radics-párt felsőbbánsági listáját az utolsó napokban elutasítsák.

HIREK

— febr. 3.

Nincsiy külügyminiszter Beeskereken. A radikális-párt ma délelőtti népgyűlést tart a Korona nagytermében, amelyen Nincsiy Momesilo külügyminiszter is részt vesz, aki a kora délelőtti órákban érkezik Beeskerekre.

A muzslyai plébános jubileuma. Soka Ignác pápai kamarás, gornjamauzslyai római káth. plébános folyó évi február hó 1-én ünnepelte névnapijával kapcsolatosan itteni lelkipásztorkodásának 25 ik évfordulóját. Ez alkalommal a község lakossága lelkes óvációkban részesítette szeretett papját. A templom a délelőtti ünnepélyes istentiszteletre zsufolásig megtelt a hívekkel. Istentisztelet után a közönség zenezóval a plébánialak elé vonult, ahol Bodó Mátyás községi jegyző köszöntötte fel az ünnepeltet, aki meghatottan válaszolt a beszédre. Ezután Varga Sándor községi bíró nyújtotta át a község ajándékát: egy díszes arany áldozókelyhet. Sipos József, a községi hitelszövetkezet felügyelő-bizottságának elnöke, a takarékpénztár ajándékát adta át: egy értékes selyemövet. A kamarás ezután lakásán fogadta az egyes küldöttségeket. A tantestület nevében Krem Ede állami tanító üdvözölte a jubiláló plébánost, a „Mária” rózsafüzéregyület nevében Dohar Józsefné és Deák Istvánné köszöntötték fel, a diákok részéről Wirsz János, a minisztránsok nevében Sötét György mondtak gratulációt. Ezután a plébánialakon nagy ebéd volt, amelyen részt vett a község színe-java és amelyen sok felköszöntő hangzott el.

A nacionalista blokk népgyűlése. A nacionalista blokk, mely a független demokrata és a disszidens radikális pártból alakult, vasárnap délelőtti látogatott népgyűlést tartott Beeskereken a „Korona”-kávéház nagytermében. A gyűlésen Maximcsev Vitomir elnökölt. A nacionalista blokk pártjainak programját, célkitűzéseit dr. Matity Misa, dr. Zsupanszki Szlavkó, dr. Jaksity Zsárkó, Mikity Milos, Sztaojevity Milos és dr. Gyurity Koszta ismertette tartalmát és érdekes beszédet keretében. A megjelentek valamennyi szónokot lelkes óvációban részesítették.

Személyi változások a beeskereki bírói karban. Az igazságügyi minisztérium dr. Dosen Vojislav beeskereki járásbírói törvényszéki bíróvá, Podgradzki Josif beeskereki járásbírói jegyzőt pedig járásbíróvá nevezte ki. Matijevity Ivan beeskereki járásbíró Somborra törvényszéki bírónak került, Pejovity Velimir belacrkvai törvényszéki bíró áthelyezte hasonló minőségben a beeskereki törvényszékhez. Makzimovity Szetvicslav beeskereki királyi vezetőügyész pedig az első kategória ötödik csoportzatának ötödik fizetési fokozatába lépett elő.

* Ma Broadway rózsája megy a Komédiában.

Szociálista népgyűlés. A szociálisták helyi szervezete vasárnap délután két óraker népgyűlést tartott a Tri Szeljakához (Három földműveshez) címzett Karadjordjev (Vásár) téri vendéglőben, amelyen dr. Ivanity (Beogradból) és Szmoljanov Nikola szerbül, Wirsching János pedig magyarul ismertette a párt programját.

Tömeges felmondások és lakbéremelések Beeskereken.

Milyen álláspontra helyezkedik a lakásbizottság.

— A „Torontal” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 3.

A noviszádi törvényszék teljes tanácsa, mint ismeretes, a múlt hónap elején elvi jelentőségű határozatot hozott a lakbéremelés és felmondás kérdésében, amennyiben kimondotta, hogy a lakástörvény december 31-ével megszűnnek tekintendő és mivel más törvény nincs, mely a háztulajdonosok szabad rendelkezési jogát szűkítené, visszaállt e téren a régi, háború előtti állapot. A határozat óriási feltűnést keltett mindenfelé az országban, mert hiszen minden lakósa, akár háztulajdonos, akár lakó az illető, közvetlenül érdekelte fél az ügyben.

Az elvi jelentőségű bírósági döntéssel a háztulajdonosok és a lakók szervezetei népgyűléseken foglalkoztak és egyik részben kimondták, hogy élnek a törvény biztosította jogukkal, vagyis szükség esetén felmondanak lakóiknak és felemelik házbéreiket, a másik részen viszont a minisztertanács határozat álláspontjára helyezkedtek, hogy a kormány a lakástörvény érvényességét május elsejéig rendeletileg meghosszabbította és így, sem a felmondást, sem a házbéremelést nem fogadják el.

Teljes tanácsalanság a két álláspont merev fenntartása közepette érkezett el február elseje, amikor rá látott ugyanis a törvény rendelkezése értelmében felmondhatók a lakások és felemelhetők a házbérek. A városi szabályzatok szerint a felmondás ideje a lakberek nagysága szerint váltakozik és három hónapig egy évig terjed. A legrövidebb felmondási idő három hónap, amely kétezer koronát fizető lakásoknál szolgál irányadónak. E rendelkezés értelmében tehát Beeskereken a legtöbb lakás három hónapra felmondható.

Erre az álláspontra helyezkedtek azok a háztulajdonosok, akik vasárnap levelet küldtek lakóiknak, amelyben tudatják, hogy lakásuk további bérletét május elsejére felmondják. Hogy hányan kaptak ilyen értesítést, ma még hozzávetőlegesen sem állapítható meg, minden utcában azonban legalább is négy-öt lakó van, akinek felmondtak.

Még nagyobb a számuk azonban azoknak, akiknek lakbérét tetemes mértékben felemelték. Egy két szoba, konyhás lakás bérét például het-

venkét dinárról havi kétszáz dinárra, egy egy szobásét ötven dinárról százhusz dinárra, egy három szobásét száz dinárról ötszázra emelték. Az ily módon „felstájerolt” lakók között igen sok a munkás és tisztviselő, aki képtelen lesz a május elsejétől követelt házbéreket megfizetni.

Sokan egyezség útján igyekeznek háztulajdonosaikkal békés megegyezésre jutni, mások viszont válaszelevelükben egyszerűen visszautasítják a követelés elfogadását és kijelentik, hogy a minisztertanács határozata alapján a béremeléshez, illetve a felmondáshoz nincsen meg a jogalap.

Fontosnak tartottuk megérdeklődni, hogy a két homlokegyenest ellenkező magatartásnak mi lesz a következménye, vagyis mi történik azokkal, akik a béremelést vagy a felmondást nem fogadják el. Erre vonatkozólag kérdést intéztünk a nemrégiben kinevezett lakásbizottság egyik tagjához, aki érdeklődésünkre a következőket jelentette ki:

A felmondáshoz az eddigi szokás szerint a lakásbizottság beleegyezése volt szükséges. A lakásbizottság perles előtt megállapította, hogy a kérdéses lakás tényleg a háztulajdonos saját szükségletére kell, vagy hogy a lakástörvény értelmében más valamilyen oknál fogva igényelheti és az erről szóló határozatot csatolta a háztulajdonos a felmondást kérő perirathoz. A bíróság eddigelé ragaszkodott ehhez az okmányhoz és valószínű, hogy a jövőben sem fog ettől eltekinteni. A lakásbizottság ebben az esetben mint régebben is csak indokolt esetben fogja megállapítani a háztulajdonos igényjogosultságát valamelyik lakásra.

Ami a házbéremelést illeti, a lakónak jogában áll, abban az esetben, ha a háztulajdonos által meghatározott bérrel nincsen megelégedve, a lakbér hatóságilag való megállapítását kérnie. A folyamodványok beadása után bizottság száll ki a színhelyre és a felek vagyoni helyzetének, valamint a lakásnak megfelelően méltányos bért állapít meg.

A lakásbizottság a napokban tartott ülésén, amelyen tizenkét tag közül csupán két háztulajdonos tag volt távol, ilyen értelemben elvi álláspontot foglalt el.

Mac Donald a Nobel-békedíj jelöltje Helsingforsai jelentés szerint a finn nemzeti békeegyesület a krisztianiai Nobel-bizottságnak javaslatot tett, hogy az év Nobel-békedíját Mac Donald vez angol miniszterelnöknek adja. — A magyar tudományos akadémia az irodalmi Nobel-díjra egyhangúlag Herczeg Ferencet ajánlja a svéd tudományos akadémiának. Herczeg jelölése a magyar irodalmi körökben nem mindenütt találkozik tetszéssel. Sokkal méltóbb magyar írónak tartják Móríz Zsigmondot a Nobel-díjra, akit azonban a magyar hivatalos fórumok nemcsak nem ajánlanak, de uton-útfélen elgáncsolnak.

Merényletet terveztek Einstein ellen. Berlinből jelentik, hogy egy orosz diákleány, aki Párisból menekült, mert merényletet tervezett Krassin orosz szovjetkövet ellen, ma merényletet kísérelt meg Einstein tanár ellen. A merénylőt a rendőrség azonban idejekorán lefogta.

Autókatasztrófa Budapesten. A Zugligetben ma délután Halmay Tibornak, a Fővárosi Operettszínház tagjának autója egy kanyarodónál nekiment egy telegráfpóznának és összetört. A katasztrófa folytán a soffőr életét veszítette, Halmay Tibor könnyebben, Gyula nevű öccse pedig súlyosabban megsebesült.

A tüzoltók bálja. A beeskereki de-rék önkéntes tüzoltótestület hagyományos évi bálját február elsején este tartotta meg a Kaszinó nagytermében. A nagyszámban megjelent közönség lelkes hangulatban maradt együtt a reggeli órákig.

A bubifejes nő

aki megszabadult a férfiak zsarnokságától, a modern élet típusa. A bubifej jelképezi a felszabadulást, a függetlenséget. És, ahogy szaporodik a bubifejes, ciggarettázó nők tömege, azonképpen fogy a boldog házasságok — sőt egyáltalán a házasságok száma. Korántsem akarok a bubifej és a házasságok apadása között valamilyen összefüggést megállapítani, tény azonban az, hogy amióta a női emancipáció sokszor kissé érthetelen háborúja tart, azóta egyre kevesebb nő kerül főköralé és egyre kevesebb nő talál boldogságot, mert a szabadszerelménye a mai polgári társadalomban nem boldogíthatja a régi morális alapon felnevelt egyéneket. Az egész életünk, jövőnk élete, mindennünk ennek az égetően fontos kérdésnek a jó elintézésétől függ és érthetetlen módon senkisé foglalkozik ezzel.

Ime megnyitom az értekezletet és felszólítok mindenkit: hölgyeket, urakat, hogy szóljanak hozzá a kérdéshez. Mindenki gondolkozott már azon, hogy miért nem házasodnak a férfiak, mi ennek az oka és, hogy lehetne ezen segíteni? Mindenki gondolkozott már azon, hogy jó vége lehet-e annak a rettenetes flanco-lásnak, amelynek a ma nője hódol, akinek hozzátartozója nem képes előteremteni a mindennapi selymet, bundát, lakot, tollat és az ostoba, felületlen divat érnynyi hiu cafrangját? Mindenki gondolkozott már rajta, hogy lehetne a két nemet egymásmellé hozni újra, hogy együttélésük ne a hideg kötelesség, vagy a pusztá érzéki lángolás legyen? Ime tessék hozzászólni. A válaszok, amelyeket leközlök és amelyek bizonyára más-más oldalról fogják megvilágítani ezt a kérdést, talán egy lépéssel előbbre viszik az ügyet a megoldás felé. J.

* Ma Broadway rózsája megy a Komédiában.

A Schwäbische Sportverein kedélyes estje. Szombat este tartotta meg a Schwäbische Sportverein kedélyes estjét a Kaszinó nagytermében, amelyet ez alkalommal zsufolásig töltött meg az érdeklődő közönség. A nagyszerű műsor, amelynek minden száma elsőrangú művelzetet nyújtott a közönségnek, mindvégig lebilincselte a hallgatókat, Róihné Frey-Magda és Ruesz Ferenc énekeltőse a maga precizitásával és mindkét előadó szép hanganyagával valósággal elbájolta a közönséget.

Reiter Hilde Izolde, a kiválóan ismert recitáló tehetség, klasszikusan szép német beszédét hallgatni lelki gyönyörűség volt. A Wehner Mauzi-Kohsz Ferenc pár gyönyörű tangója és Lengenfelder János kupléja nyomán szünni nem akartak a tapsok. Külön kell kiemelniünk az egyesületi dalárda két nagyszerű iskolázottsággal előadott karéneket, amelyet Kaufmann István tanított be és vezényelt. A jól sikerült estét egy „Brözelman kényszerlakója” című komédia fejezte be, amelyben jól megérdemelt tapsokat arattak Gintner Kató, Eleven Irén, Ruesz

Fere
Pál
szám
láta
készs

Vá
ban.
zót
tette
vezte
válti
leges

A
sága.
tured
fenn
mükö
nap
sikerü
gitott
vajdo
tenovi

a „Se
melyb
Janko
Petrov
vity,

Krizsa
tak m
adás
a leg
órákig
szépsé
díját
díját
meg.
Verica
tanovit
a közö
tos est
gyobb

Széch
ról je
tegnap
chenyi
László
Beszéd
tokrácia
a nemze
től.

A cuk
tének új
korgyán
szervezt
ta meg
Zsitni
vendégl
vetkező
Uhler
Ferenc,
pénzárny
míg a
Schwarz
Miklós
J.

* Ma B
Komédia

* Aki
mondhat
nyu „Bo
ról.

A koloz
rastben v
ról jelen
kolozsvai
a napokb
hogy ott
ban három
Bukarestb
gyar él, a
készítenes
részére.
mán fővá
1846 ban

Meghalt
A „Times
Davenport
elsőszőr us
esés alatt
Még néhá
a legjobb

Ferenc, Szebasztian Péter és Demer Pál, A zongorakiséretet minden számmal Nyárayné Oroszi Margit látta el a nála megszokott művészi készséggel és precizitással.

Változások a közigazgatási karban. Dinity Szvetiszlav bótosai jegyzőt a belügyminisztérium felmentette és helyébe Vojnov Kosztát nevezte ki. Avirovity Csedomir orlovái községi jegyzőt állásában véglegesítette.

A „Vénac” színelőadása és mulatása. A legfiatalabb becskeréki kultúr egyesület, a „Vénac”, mely rövid fennállása óta máris szép és biztató működésre tekinthet vissza, vasárnap este a „Beograd”-ban kitünően sikerült nívós színelőadással gazdagította eddigi sikereit. Ezúttal Szuvajdosity kitünő rendezésében Szretenovity háromfelvonásos darabját a „Senkovity Ivo”-t hozta színre, amelyben Szuvajdosity, Matijevity, Jankovity, Jovanovity, Veljkovity, Petrovity, Krizsanov és Radivojevity, valamint a két nőszereplő Krizsanov és Szimity urleány arattak megérdemelt tapsokat. Az előadás lezajlása után tánc volt, mely a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott. A szünet közben szépségverseny volt, melynek első díját Krizsanov Katica, második díját pedig Szimity Jelka nyerte meg. A rendezőség, élén Nikolity Vericával, Gruity Milossal és Kriztanovityval mindent megtett, hogy a közönségnek kedélyes és hangulatos estélyt biztosítson, ami a legnagyobb mértékben sikerült is.

Széchenyi emlékünnepe. Budapestről jelentik: A nemzeti Kaszinó tegnap tartotta meg szokásos Széchenyi ünnepét, amelyen Somsich László mondotta az ünnepi beszédét. Beszédében arra buzdította az arisztokráciát, hogy ne vonuljon vissza a nemzeti munkától való részvételtől.

A cukorgyári munkások szervezeteinek új tisztikara. A becskeréki cukorgyár munkásainak gazdasági szervezete vasárnap délután tartotta meg tisztújító közgyűlését a Zsitni (Gabona) téri Arnold-féle vendéglőben. Az új tisztikar a következőképpen alakult meg. Elnök: Uhler Sztaniszlav, alelnök: Uksa Ferenc, jegyző: Csernovsek Jan, pénztárnok: Vukicsjevity Pája lett, míg a választmányba Imre József, Schwarz Mihály, Szekeres Imre és Miklós József kerültek bele.

* Ma Broadway rózsája megy a Komedióban.

* Aki ismeri, csak a legjobbat mondhatja az Ambrozia gyártmányu „Bonbon á la Vinga” csemegéről.

A kolozsvári magyar színház Bukarestben vendégszerepel. Kolozsvárról jelenti A Reggel tudósítója: A kolozsvári magyar színház együttese a napokban indult el Bukarestbe, hogy ott a Teatrul Popular színházban három napig vendégszerepeljen. Bukarestben mintegy százezer magyar él, akik ünnepélyes fogadtatást készítenek elő a magyar színészek részére. Magyar színelőadás a román fővárosban 79 évvel ezelőtt, 1846-ban volt.

Meghalt a Niagara első átúszója. A „Times” londoni jelentése szerint Davenport Horácus, aki 1884-ben először uszta át a Niagarát a vízesség alatt, 74 éves korában meghalt. Még néhány év előtt is egyike volt a legjobb angol uszónak.

Új rendelet fogja szabályozni az üzleti zárórát.

Nagyfából megmaradnak a régi rendelkezések. — Rendesítik az ünnepnapok záróráját is. — A szociálpolitikai minisztérium újabb rendelkezése.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerék, febr. 3.

A vajdasági lapok közül elsőnek a „Torontál” írta meg, hogy a szociálpolitikai minisztérium hatálytalanította a korábbi kormány október 16-ikán kelt rendeletét, mely a vasárnapi üzletzárásról és az új munkaidőrendszerrel intézkedik. A rendelet érthetőleg élénk visszhangot keltett mindenfelé, mert a kérdést a korábbi utasításnak megfelelően mindenütt már közmegegyezésre megoldották és hosszas huza-vona után sikerült a munkaadók és munkások között oly megegyezést létesíteni, mely a munkaidő beosztása körüli több éves harcot végre mindkét fél érdekeinek figyelembevételével megszüntette. Kétségkívül bizonyosnak látszott, hogy a szociálpolitikai minisztérium maga is belátja az ilyenképpen teremtett tanácstalan helyzet tarthatatlanságát és igyekszik majd egy pótrendezéssel a korábbi intézkedésen korrekciót alkalmazni.

A várt korrekció nem is maradt el s tegnap egy körlevél formájában meg is érkezett Becskerékre.

A szociálpolitikai minisztérium a tegnapi nap folyamán körlevelet küldött a becskeréki kereskedelmi és iparkamara vezetéséhez, amelyben közli, hogy rövid időn belül új rendelettel szabályozza a vasárnapi munkaszünet és a munkaidő mikénti beosztásának kérdését, amelynek megszerkesztésénél alapul vezeti az eddigelő érvényben volt rendelkezéseket. Az új rendeletbe pótlólag fel akarja venni mindazokat az újításokat, amelyeket az egyes

kamarák szükségesnek és helyénvalónak látnak és ki óhajtja hagyni azokat a szakaszokat, amelyek a gyakorlati életben megvalósíthatatlannak bizonyultak. A szociálpolitikai minisztérium a leghatározottabban a vasárnapi teljes munkaszünet mellett van (kivéve azokat az üzemeket, melyeknél szükséges a folytonosság fenntartása, mint például a szeszgyáraknál) és helyesnek tartja a vasárnapra eső heti piacok áthelyezését is, nehogy esetleg ront-hassanak a kereskedők érdekeinek. Figyelemmel kíván lenni az új rendelet kiadásánál az egyházi ünnepekre is, melyekre az egész országra bíró érvénnyel végre egységesen akarja rendezni az üzleti záróra ügyét. Végül megkéri a kamarát a körlevél, hogy a márciusban készülő rendeletre vonatkozó javaslatát legkésőbb március tizenötödikéig juttassa el a szociálpolitikai minisztériumnak.

A kereskedelmi és iparkamara még a tegnapi nap folyamán körlevelet küldött az összes bányászati ipari és kereskedelmi egyesületeknek, amelyben ismerteti a szociálpolitikai minisztérium értesítését és kéri, hogy készítsenek javaslatot és azt terjesszék az ez ügyben legközelebb összeülő kamarai plenáris ülés elé, melynek határozatát azután elküldi a szociálpolitikai minisztériumnak.

Addig is, amíg ez ügyben újabb rendeletet nem hoznak, a kereskedők és iparosok a kölcsönös megállapodás alapján az eddigi rendszert tartják fenn.

Eltogtak egy tolvaj katonaszökevényt. A becskeréki rendőrség tegnap elfogta Lehman János 26 éves temesvári illetőségű román katonaszökevényt, aki már hónapok óta Becskeréken és a környéken bujkál mint munkanélküli csavargó. Január hatodikán, Badnyák napján Omajjev Velimir becskeréki sofförnek defektust kapott az autója és hogy segítség után nézhessen, rábizta a kocsi őrzését a közvetlen közelben tartózkodó Lehmanra. A megbízott azonban rutul visszaelt a beléje helyezett bizalommal, mert magához véve az autóban talált könnyebben elvihető szerszámokat és szerkezeti tárgyakat, ellillant. A károsult sofför a lopásról annak idején jelentést is tett a rendőrségnek, Lehman azonban csak most sikerült elcsipni, mert a vidéken bujkált. Vallomása szerint a mintegy ezer dinárt érő szerszámokat egy környékbeli földmivesnek adta el száz dinárért. Kihallgatása után átadták a tolvaj katonaszökevényt a becskeréki ügyészségnek.

* Halsontnélküli fűzők, haskötők, melltartók teljes gummi fűzők, orvosi rendelésre haskötők készülnek Arnstein Józsa fűzőszalonjában Velikibecskeréken, Vilson-tér, új Benó-ház. Vidéki megrendelések be-küldött méret szerint.

Megjelent a városi tanácsok működéséről szóló jelentés. Jelentette már a „Torontál”, hogy a város vezetője a képviselőtestület legutóbbi határozata alapján jelentést szerkeszt a városi tanácsok működéséről 1921. év óta a mai napig. A jelentés tegnap készült el nyomtatásban és azt már szét is osztották a közgyűlési tagok között. A füzeten részletesen beszámolnak az egyes városi tanácsok munkájáról és ismertetik egyes időszakok szerint a város pénzügyi helyzetét, a közigazgatás menetét, Becskerék szociális és gazdasági pozícióját.

* Villamosberendezéseket legutóbb nyosabban készít és átszerel a Globus villamosági vállalat. Költségvetés díjtalan.

* Figyelem! Alkalmi vásár! Cipőkészítő műhelyemet Pupinova (Árpád utcába (Balla-féle ház) helyezem át, áruraktáram csökkentése miatt a raktáron lévő összes árukat február 15-ikéig mélyen leszállított áron árusítom ki. Mayer Ferenc, cipész (a Súlyom-sörösrnök udvarában).

* A Csata — Goumont-film — A Csata. A francia flotta egy japán színész vezetése alatt, ez most a világ legnagyobb szenzációja. Ugyanis a francia tengerészügyi minisztérium egy egész flottát bocsájtott a Goumont-gyár rendelkezésére. Így vehettek fel egy valóságos tengeri ütközetet, melynek legizgalmasabb része egy valódi hadihajó elsüllyesztése. Sessue Hayakawa az a filmszínész, aki a flottával dolgozhatott és megalkothatta a legnagyobb mesterművet és férfias szépségével meghódította az egész világot. Ahol ez a film megy, valóságos Hayakawa-láz van. Felesége Tsuru Aoki, a nő főszereplő, nem a kis tehetetlen japán asszonyka, hanem a teljesen kiforrott művésznő, kihez hasonlót a színpadon alig láttak. Nem csoda, hogy a filmszínházak vetélkednek e remekmű előadási jogáért, mert közönségüknek valóban meglepő, finomat és művésziességet nyújtanak. A darabhoz külön betanult zeneszámokat a becskeréki 27-es ezred teljes zenekara Friedl karnagy személyes vezetése alatt játssza 3., 4. és 5-én a Balkán Bioszkopban.

* A Balla (volt Meikhum) drogeueria a Gazdasági Bank bufor- és üvegosztályának helyiségébe (a Stagenschmidt-féle ház mellett) költözött át.

* Átutalások, hitellevelek és csekkek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukivitelre kaphatók — a beográdi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Becskerék. — Telefon 43 és 47.

* Ma Broadway rózsája megy a Komedióban.

Dr. Pešić Áron

orvosi laboratóriuma

(Velikibecskerék, Nemanjina-u. 18.)

Wassermann szerinti vérvizsgálat mellett minden az orvosi praxisban előforduló klinikai, kémiai és mikroszkop vizsgálatokat végez. Nevezetesen:

Köpet (tuberkulózis bacillusokra). Gyomortartalom. Vizelet. Bélsár. Húgy- és ivarszervek váladéka (tripper, syphilis). Vér (vérszegénység, malária) stb.

LEGUJABB

Ítélet az Androlies-pörben.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 3.

A bíróság tegnap Androlies Daničát kénkedésben bűnösnek mondta ki és ezért három évi börtönrre ítélte. A másik három vádlottat, Abdagiesot, Vitkovityot és Filipovity Mirát ellenben felmentették.

Bécsi utamból visszaérkeztem. Gyönyörű tavaszi kalap, ruha, bluzudonságokkal állok a vevőközönség rendelkezésére. Kalapvasalás és lakítás jutányos áron.

Aszlányi Julia
Velikibecskerék, Nemanjina u. 7
Tunner-féle ház

A Komedióban

kedden, február 3-án 7 és 9 órakor.

A szépség diadala

(Broadway rózsája)

eredeti amerikai filmjáték 6 felvonásban, a főszerepben Marion Davis.

Jegyek elővételben kizárólag a mozi nappali pénztáránál. Jön! „A hírnév koldusa” Jön!

Harminc állomást kikapcsoltak a telefon-forgalomból

mert nem fizették be az előfizetési díjakat.

Beeskerek, febr. 3.

A beeskereki postafőnökség a napokban felhívta a telefonelőfizetőket, hogy az előfizetési díjakat legkésőbb február hó elsejéig fizessék be, mert ellenkező esetben a postaigazgatóság erre vonatkozó rendelete értelmében kénytelen lesz a késedelmest fizetőket kikapcsolni a forgalomból.

Vasárnap járt le a különféle nagyságu összegek befizetésére engedélyezett határidő és így érdekesnek tartottuk megtudni, hogy hányan maradtak adósok a fedezetként kezelt előfizetésekkel és ennek folytán hány telefonszámtól tagadták meg a telefon használatát.

Értesülésünk szerint mintegy harmincan tartoznak a szükséges betétösszegekkel, akik a posta követelését még a zárós határidő lejártá után sem egyenlítették ki, Tlyenformán mind a harminc állomás ellen kénytelen volt a posta az előírt intézkedéseket foganatosítani és a harminc állomást még a vasárnapi nap folyamán kikapcsolni a forgalomból. A kapcsolást ezektől a felektől mindaddig megtagadják, amíg ter-

tozásukat ki nem fizették. Amennyiben rövid időn belül ez nem történne meg, leszerelik a készülékeket is és a forgalomba való újbóli bekapcsolódás csakis akkor lesz lehetséges, ha új állomást kérnek és ennek felszerelési költségeit viselik.

Magyar választók!

A 6. urnába dobjátok golyótokat!

Listavezető: Dr. Várady Imre.

Járási jelöltek:

Alibunár: Dr. Végh Lajos, ügyvéd. Helyettese: Dr. Kuszting János, orvos.

Velikibeeskerek város: Dr. Gráber László, ügyvéd. Helyettese: Pálffy János, kiskgazda.

Velikibeeskerek-i járás: Tóth Ferenc, fazekas. Helyettese: Dániel Ádám, kereskedő.

Velikakikindai járás: Marton Andor, szövetkezeti igazgató. Helyettese: Mészáros József, iparos.

Jasatomityi (módsi) járás: Marton Andor, szövetkezeti igazgató. Helyettese: Mészáros József, iparos.

Novibecseji járás: Tóth Ferenc, fazekas. Helyettese: Dániel Ádám, kereskedő.

Novakanjizsai járás: Dr. Gráber László, ügyvéd. Helyettese: Pálffy János, kiskgazda.

Egy jókarban levő nyitott

HINTÓ

megvételre kerestetik. Esetleg cserébe két régi hintóért.

Cím a „Bega”-hirdetőben a főpostával szemben.

229

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálást és vasuti szállítástól eredő mindennemű visszkéreseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Beeskerek, Etvesova u. 5.

Minden hus olcsóbb lett!

Elsőrendű marhahus 16—18 dinár
Borjuhus . . . . . 23—32 „
Sertéshus . . . . . 26—28 „
Zsir . . . . . 28 „

Elsőrendű friss husok!

Tegyen egy próbavásárlást!

Kerschner Imre mészáros, Miletityeva (Temesvári) u. 5, Buzatér.

Egész napon át nyitva!

Magánjáró-öntvényeket olcsón szállítunk.

Neukomm Bálint Fiai géppgyár, Vrsac. Telefon 54. 207 Telefon 54.

Bencze Zoltán iparművész vezetésével álló műbutorgyár

gőzerőre és a legmodernebb famegmunkáló gépekkel berendezve.

Bencze Antal és Fia

Alapított 1861. Velikibeeskerek (Bánát). Telefonszám 46.

Butorok a legegyszerűbbtől a legfinomabb iparműveszi kivitelig.

Elsőrendű anyag! Szolid munka! A legolcsóbb árak! Részletfizetésre is!

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz

Fer. Pál
Veliki Beeskerek, obitševa (Zápolva) u. 7. sz.

Könyvnyomdája

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.

Ara
1
Din

Károl

A „Toron

Jelentőlyi Mihály grófnő megbetegéről számolt be Mihály gróf előn me

Egy leple
— Budape

A főlyán hetfolvik a pát behámeinek Hír sz exponált várható. A remkezele a gott, ho kémked

Konsta
— Budap

A beo stantin latban latkozat Konta kapesol mények be a k szerzők rök és polgáro és pedi tartozu letél, a nem la Konsta tegória het tt szüntel egész mélye

Prilo királyi Pribic ügyi niszte volt a válasz formá